

TRAJNOST KONSTRUKCIJA I

- 1) ESTETSKI ASPEKTI TRAJNOSTI
- 2) EKOLOŠKI ASPEKTI TRAJNOSTI
- 3) ETIČKI ASPEKTI TRAJNOSTI

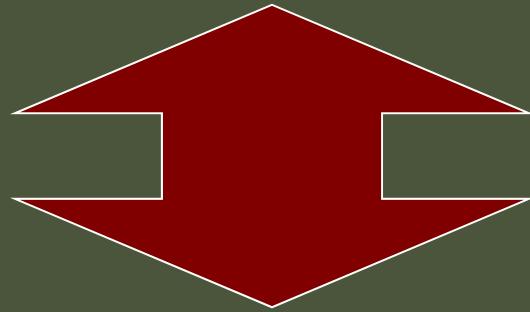

TRAJNOST KONSTRUKCIJA I ESTETSKI ASPEKTI TRAJNOSTI

Estetski aspekti trajnosti

- Tijekom vremena, mijenjaju se svojstava konstrukcije (zbog djelovanja mehanizama razaranja materijala i konstrukcije):
  - Deformacije
  - Promjena boje
  - Otpadanje vanjskih dijelova

- *MIJENJAJU SE I ESTETSKE VRIJEDNOSTI !*

Estetski aspekti trajnosti

□ Proizlazi:

- Estetika također ulazni parametar za trajnost
(ne samo konstruktivni aspekt trajnosti)

- U iznimnim situacijama moguće da trajnost bude iscrpljena iz estetskih razloga

Estetski aspekti trajnosti

- DEFORMACIJE
- U slučaju mostova ► projektirati odgovarajuću liniju niveleta i shodno tome proračunati potrebna nadvišenja.
  - Niveleta Šibenskog mosta koja je, iako projektirana kao jednostrano nagnuta linija, tijekom godina, uslijed reoloških utjecaja (skupljanje i puzanje betona), dobila neugodan konkavan oblik pri tjemenu luka.

Estetski aspekti trajnosti

- DEFORMACIJE
- U slučaju mostova ► projektirati odgovarajuću liniju nivelete i shodno tome proračunati potrebna nadvišenja.
  - Izraženi progib nadvožnjaka

Estetski aspekti trajnosti

□ DEFORMACIJE

- Crkva u Suurhusenu, Njemačka, 15. stoljeće,
  - izgrađena na močvarnom terenu, na temeljima od hrastovog drva
  - uslijed truljenja drveta došlo je do naginjanja tornja
  - toranj nagnut pod kutom od 5,19 stupnjeva, dakle više od poznatog tornja u Pisi čije je nagib 3,97 stupnjeva.
  - 1975. zatvorena za javnost
  - 1985. nakon ojačanja zidova proglašena je sigurnom i ponovno otvorena.

Estetski aspekti trajnosti

□ PROMJENA BOJE I OTPADANJE DIJELOVA BETONSKIH KONSTRUKCIJA

- Smeđe mrlje od korozije ili bijele mrlje od kristalizacije

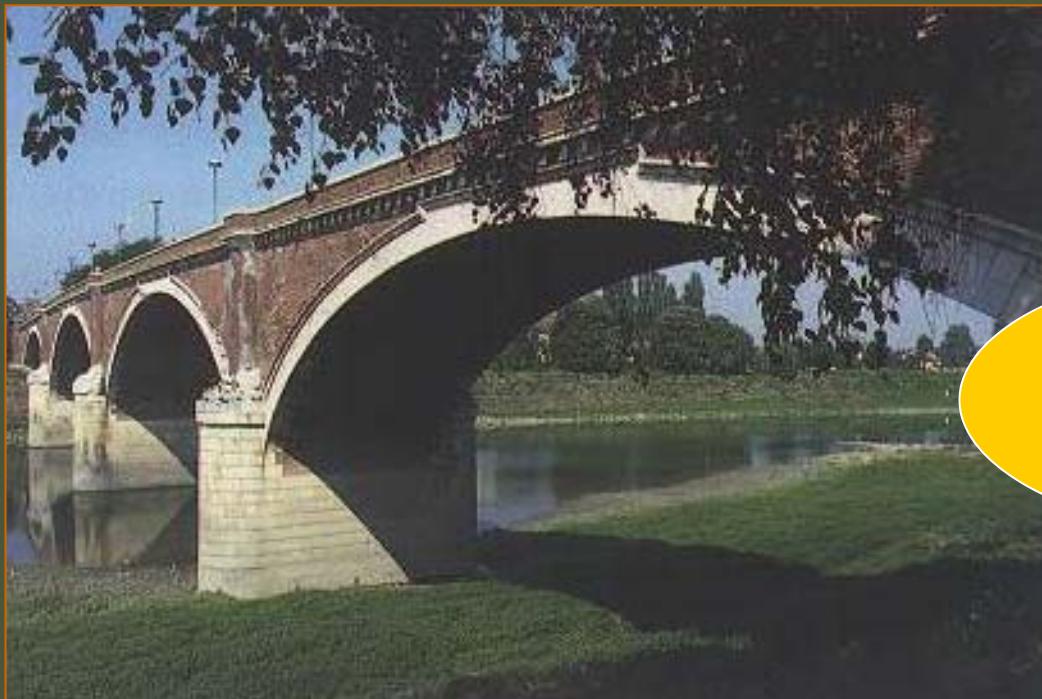

- Odlamanje zaštitnog sloja betona

Estetski aspekti trajnosti

- Primjeri estetski (ali i konstrukcijski) vrlo uspjelih djela - mostovi

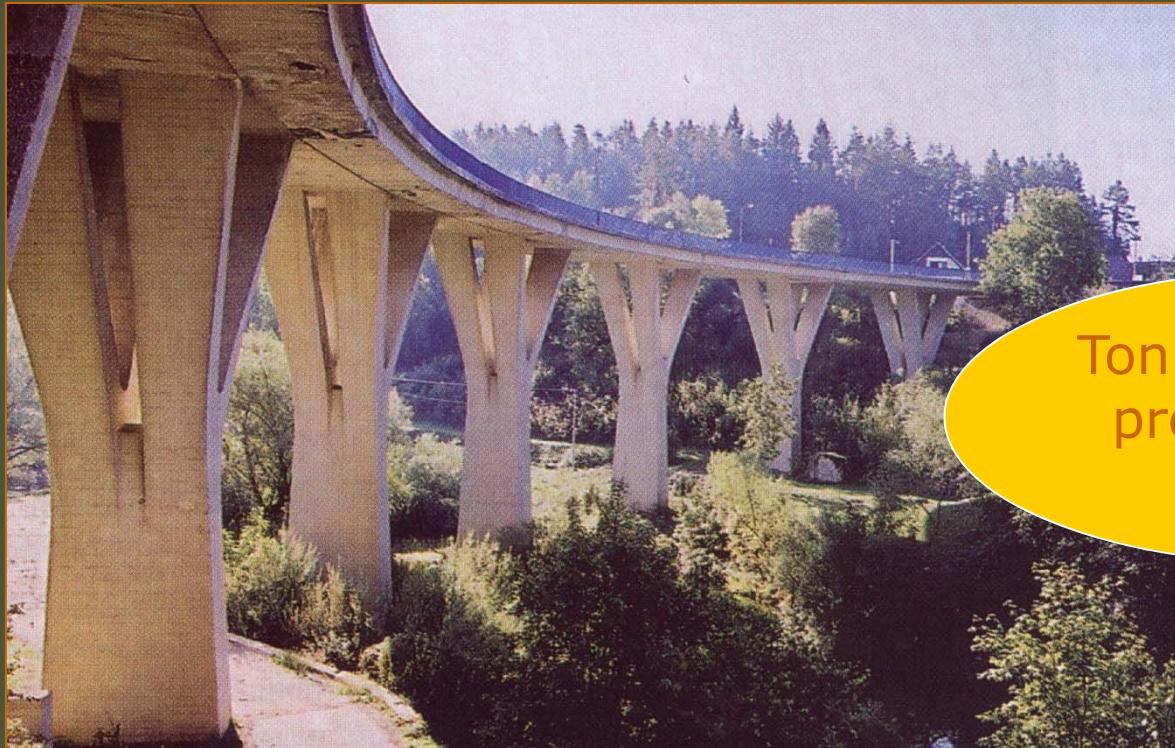

Frkovićev most
preko Kupe,
Sisak

Estetski aspekti trajnosti

- Primjeri estetski (ali i konstrukcijski) vrlo uspjelih djela - mostovi

Tonkovićev most
preko Korane,
Slunj

Estetski aspekti trajnosti

- Primjeri estetski (ali i konstrukcijski) vrlo uspjelih djela - mostovi

Most preko
Rječine,
Rijeka

TRAJNOST KONSTRUKCIJA I

EKOLOŠKI

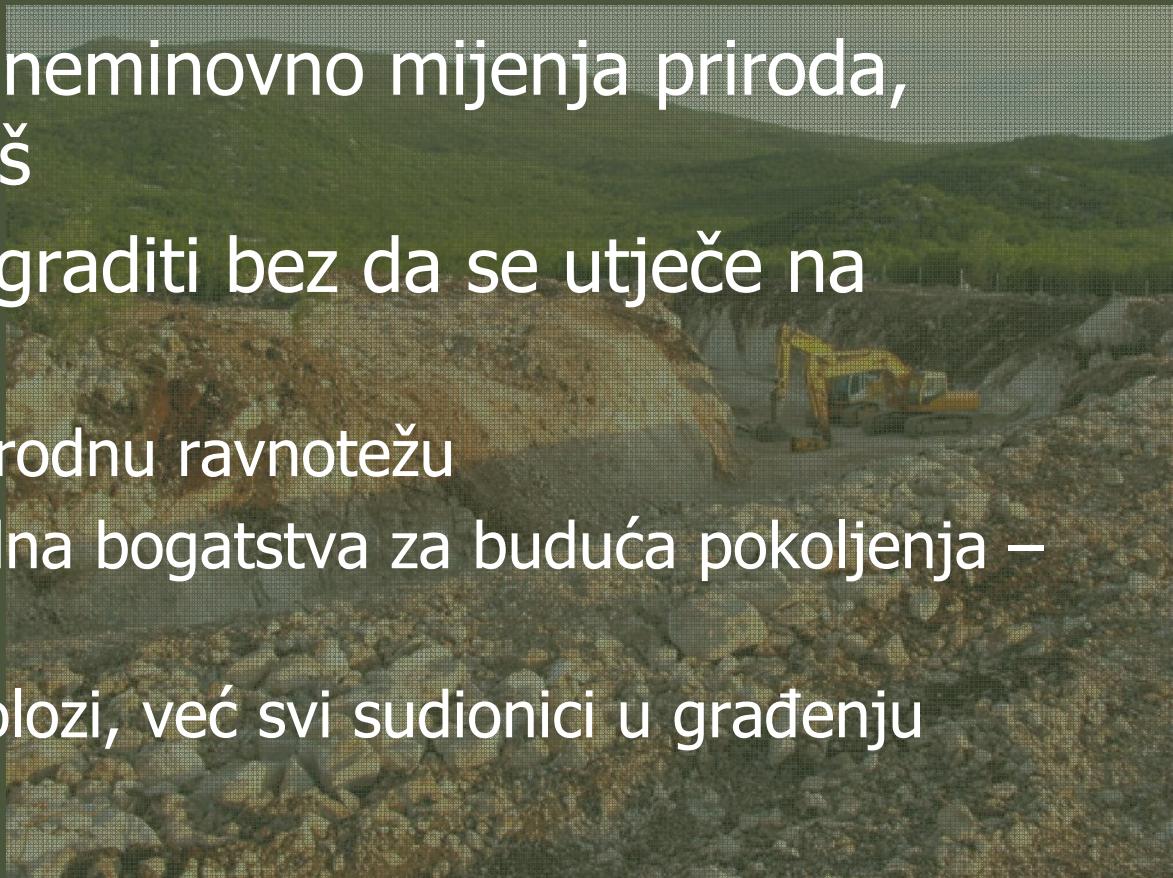
ASPEKTI TRAJNOSTI

Ekološki aspekti trajnosti

□ ČUVANJE OKOLIŠA

- Gradnjom se neminovno mijenja priroda, zadire u okoliš
- Nije moguće graditi bez da se utječe na okoliš, ali:
  - Poštovati prirodnu ravnotežu
  - Čuvati prirodna bogatstva za buduća pokoljenja –**ODRŽIVOST**
  - Ne samo ekolozi, već svi sudionici u građenju

Ekološki aspekti trajnosti

- Prilagoditi građevinu u krajolik ili ambijent
  - Dimenzije, boje, oblici, gradivo

Most preko
Rijeke
dubrovačke,
Dubrovnik

Ekološki aspekti trajnosti

- Konstrukcijsko rješenje i detalji kojima se sprečava da štetne tvari koje proizlaze iz same namjene i uporabe građevine ne dospiju u okoliš.
  - zaštita voda i tla
  - zaštita od buke,
  - zaštita od raznih industrijskih procesa (otpadne vode, plinovi i sl.)

Zid za zaštitu
od buke

Ekološki aspekti trajnosti

□ UKLANJANJE GRAĐEVINE

- Zadržavanje ravnoteže u prirodnim bogatstvima, s posebnom pozornošću usmjerenom na neobnovljiva dobra
- Primjena odgovarajućih postupaka reciklaže

- Odlagalište otpada Prudinec u Jakuševcu: postrojenje za reciklažu građevinskog otpada, a prerađeni materijal primjenjuje se za prekrivanje otpada i za izgradnju pristupnih puteva odlagalištu.

Ekološki aspekti trajnosti

□ UKLANJANJE GRAĐEVINE

- Može utjecati na okoliš kroz:
  - utjecaje kod izvođenja radova rušenja (rad strojeva, buka, prašina, zagađenje zraka, neplanirani kvarovi na strojevima – gubitak ulja),
  - utjecaji kod odlaganja materijala nastalog rušenjem (šuta, neopasni tehnološki otpad, opasni tehnološki otpad).

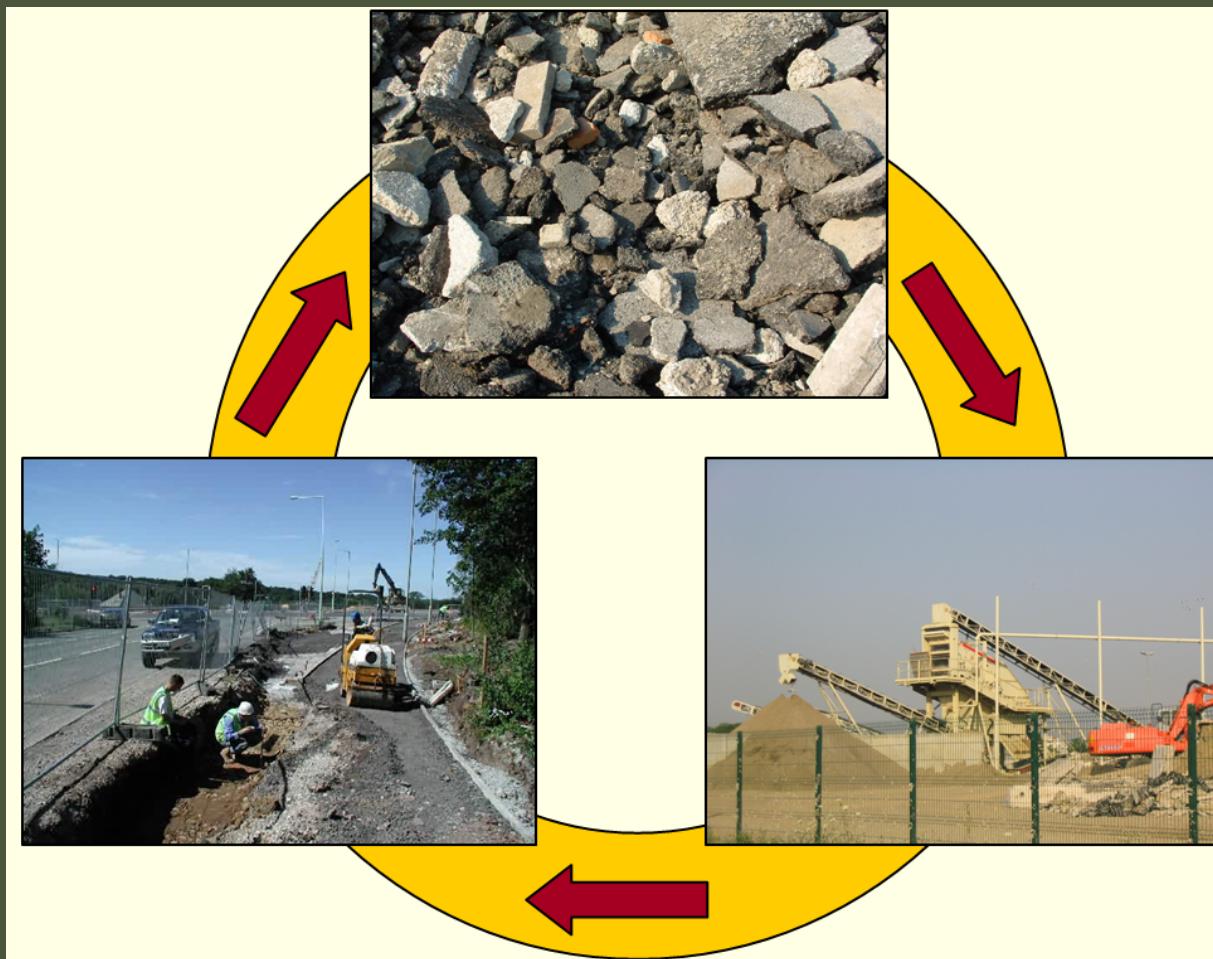

□ Stari silosi u Osijeku

□ Zgrada Borova u Vukovaru

Ekološki aspekti trajnosti

- Mogućnost reciklaže materijala: tretirani ostaci betonske konstrukcije – samljeveni beton, mogu se upotrijebiti za podložne slojeve ceste

Ekološki aspekti trajnosti

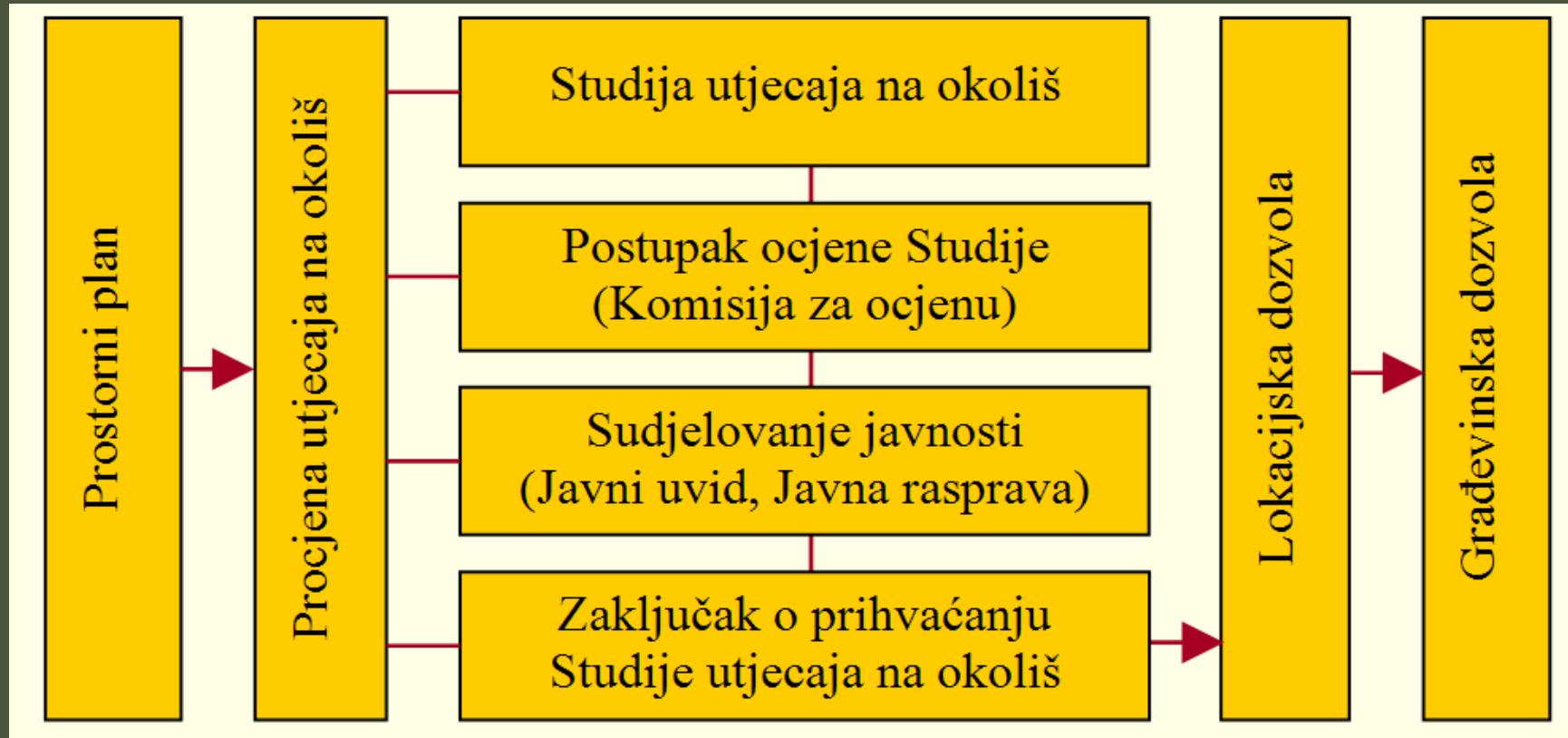
- Ekološki aspekti trajnosti moraju za sve veće građevinske zahvate utvrditi i analizirati u okviru STUDIJE UTJECAJA NA OKOLIŠ za:
  - **određene prometne, energetske, vodne, proizvodne i sportske građevine,**
  - **građevine za postupanje s otpadom,**
  - **građevne cjeline (na primjer turističko-ugostiteljske cjeline i trgovачke centre površine veće od 5 hektara),**
  - **građevine na zaštićenom području i**
  - **eksploataciju mineralnih sirovina.**

Ekološki aspekti trajnosti

- Studija utjecaja građevine na okoliš mora sadržavati:
  - **Opis zahvata i lokacije**
  - **Ocjena prihvatljivosti zahvata**
  - **Mjere zaštite okoliša i plan provedbe mjera**
  - **Zaključak studije (u sažetom obliku)**
  - **Sažetak studije za javni uvid povezan za širu javnost**
  - **Izvori podataka**

Ekološki aspekti trajnosti

- Postupak za ishođenje građevinske dozvole za zahvate u prostoru od državnog značaja

TRAJNOST KONSTRUKCIJA I

ETIČKI
ASPEKTI TRAJNOSTI

Etički aspekti trajnosti

TEHNOLOGIJA NEIZMJERNO UTJEĆE NA
SUVREMENI NAČIN ŽIVOTA

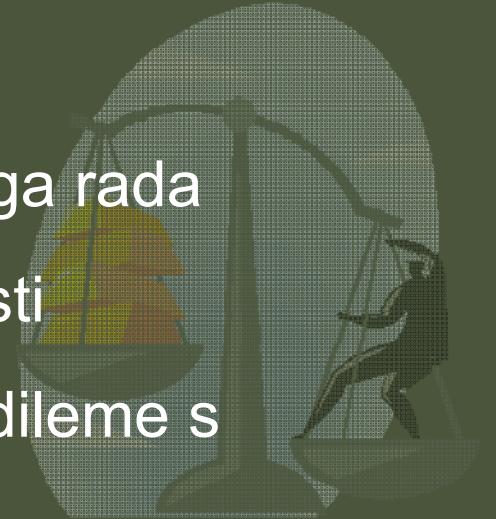
- U većini područja našeg života:
  - Proizvode graditeljstva susrećemo na svakom koraku i svaki put kada nešto radimo
  - Jedna odluka inženjera može utjecati na stotine (i više) ljudi odjednom

Etički aspekti trajnosti

□ Inženjer mora:

- Poznavati moguće etičke posljedice svoga rada
- Biti svjestan svoje društvene odgovornosti
- Biti sposoban kritički razmotriti moralne dileme s kojima se neminovno susreće

Težnja za jeftinom
gradnjom

Načela struke
Želja da građevina
potraje što dulje

Etički aspekti trajnosti

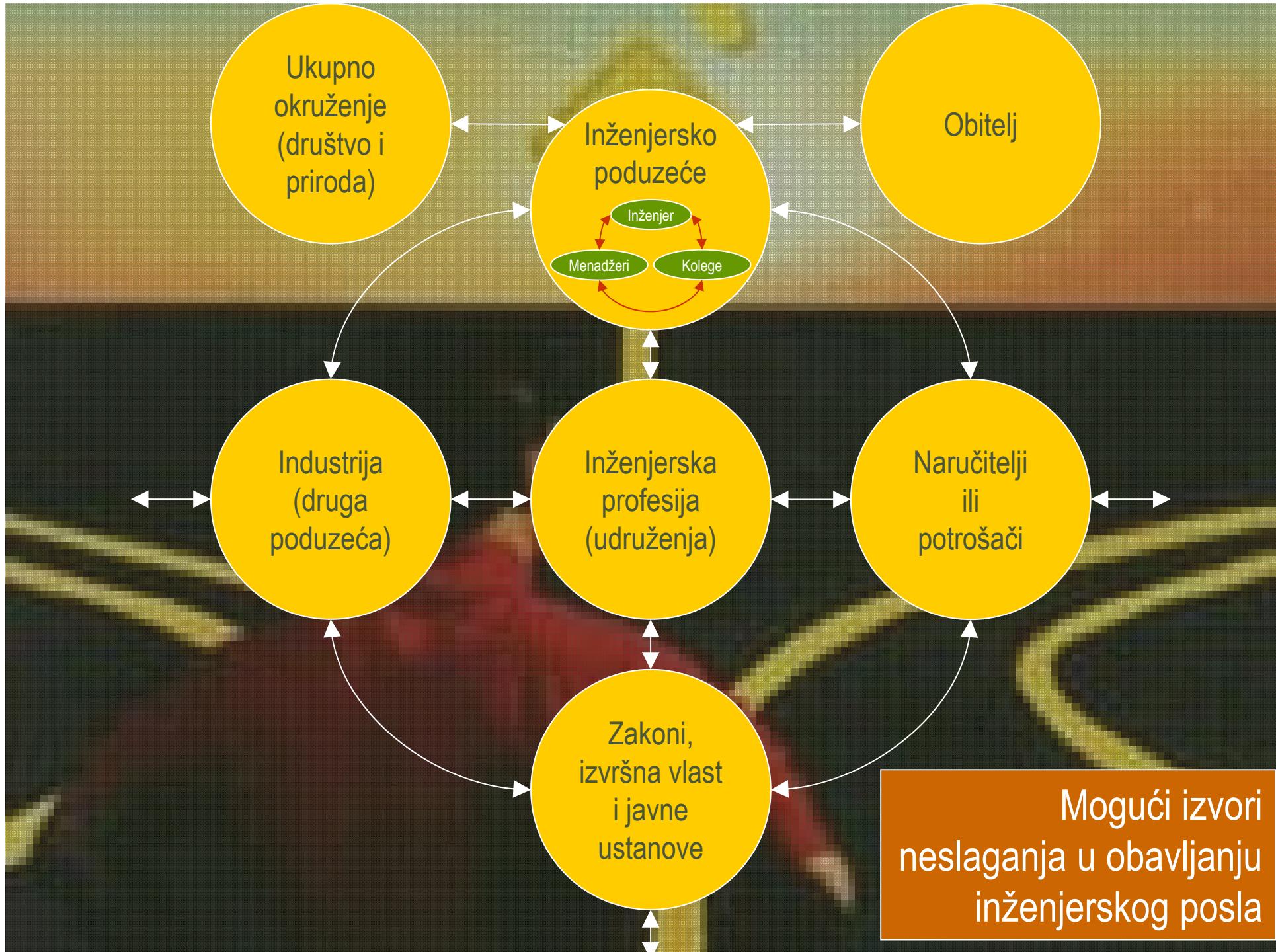

□ Osnovni problem:

- različita očekivanja/shvaćanja od strane različitih sudionika u gradnji
- konflikt zahtjeva

zaštita sigurnosti,
zdravlja i dobrobiti
ljudi – korisnika
građevine

lojalnosti i
izvršavanja zadataka
povjerenih od strane
poslodavca i
naručitelja

Etički aspekti trajnosti

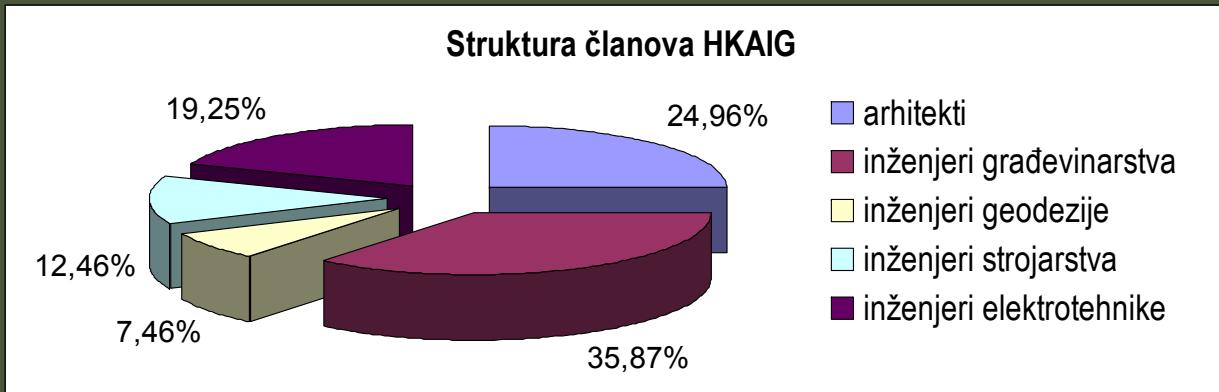

- Za ostvarenje trajnosnih karakteristika građevina osobito bitan:
  - Odnos cijene i kvalitete – TEŽIMO OPTIMUMU
  - Početni veći izdaci dugoročno su isplativi
  - Ne promatrati samo vrijeme do trenutka izgradnje odnosno isteka garantnog roka nego ukupni uporabni vijek građevine – od presudne važnosti je stav investitora (vlasnika) građevine

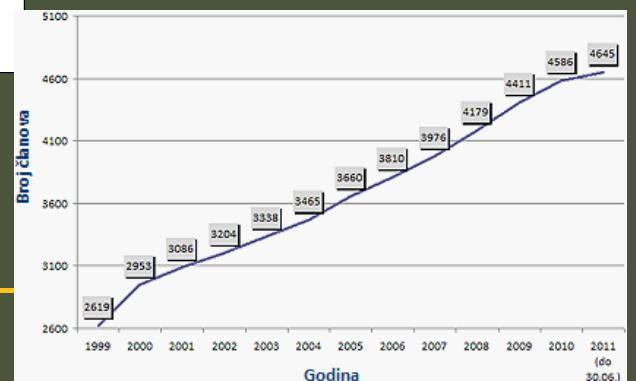
Etički aspekti trajnosti

□ Norme ponašanja inženjera u graditeljstvu

- **KODEKS STRUKOVNE ETIKE** hrvatskih arhitekata i inženjera u graditeljstvu (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_04_40_814.html)
- **KODEKS STRUKOVNE ETIKE** ovlaštenih inženjera građevinarstva (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_05_53_1343.html)

- Danas: Hrvatska komora inženjera građevinarstva

Kodeks etike

- 1) Najveću pozornost obratiti sigurnosti, zdravlju i dobrobiti javnosti
  - 2) **Pružati usluge samo u području za koje su osposobljeni**
  - 3) Davati samo objektivne i istinite izjave u javnosti
  - 4) **Postupati za svakog poslodavca ili naručitelja kao odani posrednici ili izvršitelji**
  - 5) Izbjegavati prijetvorne radnje
  - 6) **Postupati časno, odgovorno, etično i u skladu sa zakonima, s ciljem promicanja časti, ugleda i korisnosti zvanja**
-

Kodeks strukovne etike ovlaštenih inženjera građevinarstva: OSNOVNA NAČELA

- Ovlašteni inženjeri podupiru i unapređuju profesionalnost, integritet, čast i ugled profesije, i to:
    - obavljanjem poslova prateći i uvažavajući tehnološka unaprjeđenja u pružanju usluga;
    - pružanjem samo onih usluga za koje su akademski i stručno sposobljeni;
    - vlastitim djelovanjem doprinose ugledu i prestižu profesije;
    - pružanjem podrške strukovnim i tehničkim udrugama u svom djelokrugu rada;
    - zaštitom javnog interesa u oblikovanju okoliša i odnosu prema okolišu;
    - podržavanjem sigurnosti i zdravlja u obavljanju svojih profesionalnih dužnosti;
    - odgovornim ponašanjem prema Komori, investitorima, tijelima vlasti, klijentima, kolegama, vježbenicima te okolišu, održivom razvoju, zdravlju i sigurnosti;
    - nepružanjem stručne usluge u strukovnim područjima drugih struka;
    - javnim objavljivanjem samo objektivnih i istinitih izjava koje se odnose na struku;
    - djelovanjem kao pouzdanih zastupnika ili povjerenika svojih poslodavaca ili naručitelja svojih usluga, uz izbjegavanje sukoba interesa;
    - građenjem profesionalnog ugleda na kvaliteti i društvenoj vrijednosti svojih usluga pri čemu je nedopušteno međusobno konkuriranje;
    - stalnim stručnim usavršavanjem i osiguravanjem mogućnosti za stručni razvoj onih koji obavljaju poslove pod njihovim nadzorom.
-

TRAJNOST KONSTRUKCIJA I

-idući tjedan -
ODRŽIVA GRADNJA